

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

מירי דהוה אבעלת הגנב. הקשה רבינו יהודה ח"כ מיאנה צבעל אמאי מותרת לאביו יחוש מידי דהוה אבעלת הגנב שאסורה לאביו ואומר דשמה הכא שייך לניחש טפי כיון שאינה אשתו ואינה אסורה במיאון ה"ה דגט לא **מאן לא הודו לו אמר אביו רב.**

משמע אכל ר' אושעיא הודה לו ומיאנה בזה מותרת לאחין דקאמר היינו לכל האחין ה"ל כרבי אושעיא דאמר אינה ממאנת לזיקתו מאן לא הודה לו רבי אושעיא דיש לו דאין מיאון לכולה זיקה אכל רב אסי הודה לו דאית ליה אין מיאון לחצי זיקה הא לכולה זיקה יש מיאון והא דקאמר מותרת לאחין היינו אף לו כיון דאין מיאון לחצי זיקה איכא דאמרי אמרו רב אסי וכל שכן ר' אושעיא וכן פירש בקונטרס:

תרי קיפרי עבדו ביה. גירושלמי פריך אילו העושה דבר שלא כשורה ממירין ערוה שלו ומשני רב חסדא (היא) הלא אמרה עברה ומיאנה מן הנשואין ושלא צפניו על דעמיהו דבית שמאי מיאונה מיאון ואין זו קושיא כ"כ איכא למימר דקידושי קטנה דרענן גינהו ואפקעינהו רענן לקידושין מייניהו:

מבשירין בשנים. הוא הדין נחל אלא שפריך לעדות שמיאנה:

הלכה באותו הווג. פ"ח דוקא דיעבד אכל לכתחילה לא דמכשירים דיעבד משמע: אחי

אמר אביו רב רבא אמר רבי אושעיא ואמרי לה רב אסי: בית שמאי אומרים בפניו וכו': תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי והלא פישון הגמול מיאנה אשתו שלא בפניו אמרו להן ב"ש לבית הלל פישון הגמול כבודה כפוישה מודד לפיכך מדדו לו במדה כפוישה מודקא אכיל פירי פשיטא נשואה היא והאמרי ב"ש נשואה לא ממאנה תרי קיפרי עבדו ביה: בית שמאי אומרים בפני בית דין וכו': תנן התם ההלצה והמיואנון בשלשה מאן תנא אמר רבה בית שמאי היא אביו אמר אפי' תימא בית הלל עד כאן לא קאמרי בית הלל אלא דלא בעינן מומחין אבל שלשה בעינן כדתניא בית שמאי אומרים בפני בית דין וב"ה אומרים בפני בית דין ושלא בפני בית דין ואלו מודים שצריך שלשה רבי יוסי בר יהודה ורבי אלעזר ברבי ע"ש שמעון מבשירין בשנים אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן הלכה כ"כ באותו הווג: בית שמאי אומרים תמאן וכו': והא מיאנה חדא זימנא אמר שמואל עד שתגדיל ותאמר רוצה אני במיאוני הרשונים עולא אמר תרתי קתני או שתמאן ותגדיל ותיארם או שתמאן ותנשא לאלתר בשלמא עולא היינו דקתני עד שתגדיל ותנשא אלא לשמואל עד שתגדיל ותאמר מיבעי ליה קשיא: **מתני'** אי זו היא קטנה שצריכה למאן כל שהשיאוה אמה ואחיה לדעתה השיאוה שלא לדעתה אינה צריכה למאן רבי חנינא בן אנטיגנוס אמר: כל תינוקת שאינה יכולה לשמור קידושיה אינה צריכה למאן ר' אלעזר אמר אין מעשה קטנה כלום אלא כמפותה בת ישראל לכהן לא תאכל בתרומה בת כהן לישראל תאכל בתרומה רבי אליעזר בן יעקב אמר כל עכבה שהיא מן האיש כאילו היא אשתו כל עכבה שאינה מן האיש כאילו אינה אשתו: **גמ'** אמר רב יהודה ואמרי לה במתניתא תנא בראשונה היו כותבין גמי מיאון לא רעינא ביה ולא צבינא ביה ולית אנא בעיאי להתנסבא ליה כיון דחזו דנפיש דיבורא אמרי אתי

ומיאי עקרא. שלא תהא צריכה גט לביאתו דהא אמרי צ"ה ממאנת צביס דומיא דבעל: **נישואין קמאי עקרא.** ושוב אין כאן זיקה: **כל שיוכל למאן.** צפרק קמא (לעיל ב): בתו קטנה הנשואה לאחיו ולא קיבל אציה קידושין כגון שהשיאה אציה תחלה לאחר ונתגרשה והיא יתומה צחי האב ויכולה למאן ולא

מיאנה צו ומת צרתה חוללת א) שאינה צרת הבת להפטר משום צרת ערוה הואיל והבת יכולה למאן אינן נישואין גמורין ולא מתייבמת הואיל ולא מיאנה הבת היא לה הך צרת ערוה במקל: **אם ערוה שאני.** דאע"ג דמהני מיאון לקטנה יצמה בעלמא למיפק בלא חליצה לא מהני לגבי ערוה אס מיאנה בצדיה שהיא יצמה למיחיהו צרתה מותרת ליבס: **דמי רמי צרי יחוקאל** קטנה שמיאנה צבעל מותרת לינשא לאביו ב) דעקרתניהו לנשואין והוא כחונסה ומפוסה אכל מת צעלה ולא מיאנה צו ומיאנה צביס אע"ג דנפקא בלא חליצה אלמא נישואי קמאי עקרא אפי"ה אסורה לאביו מפני מראית העין דמשעת נפילה דאהני נישואי קמאי למיפל קמי יבס ולהצריכה מיאון לגבי יבס נראית כלתו של חמיה: ה"ג אע"ג דעקרא לנישואי קמאי נראית צרתה כצרת בתו הואיל וזהו נישואי אחיו צבתו למרמי קמיה: **מיאנה.** יצמה צבחד מן האחין יצמין אסורה לכוין: **אזעלם הגט.** אס נתן לה האחד גט פסלה על כולן: **אמר אביו רב.** לא הודה לו דאיכו אמר לעיל מיאנה בזה אסורה ליה: **רבי אושעיא לא הודה לו.** מדקאמר ר' יוחנן מותרת לאחין אע"ג דאיכו גופיה נמי במשמע ומיאו אי איכא אחין אין דהוה ליה מיאון לחצי זיקה כרב אסי אכל צבד יבס דמיאנה צזיקה שלימה אסורה ולרבי אושעיא אפי' צבד יבס נמי שריא דאין מיאון לזיקה: **ואמרי לה רב אסי.** נמי לא הודה לו וכל שכן רבי אושעיא דרבי יוחנן דוקא לאחין אמר ולא לו: **צמדה כפוישה מדה.** צמדה כפוישה מדה לשון אונאה כמודד צשולי המדה ומצרו מלאמי צמוספתא דלהלות קדירה למהי נתונה כו' היתה כפוישה לשון הכפוישה בצפר (איכה א) שהיה מפסיד נכסי מלוג שלה: **פרי קיטרי עבדו ציה.** שני קשרים עשו עליו לרעתו: **והרי מיאנה חדא זימנא.** צבעלה ואמאי קתני ותמאן ותנשא: **רוחא אני.** שמה חזרה: **פסי קסני.** לאו למיהדר למאן זימנא אחריתי אלא תרתי מיילי נינהו ממאנת וממתנת מליארס לאחר עד שמגדיל כדי שלא תחזור ותמאן צשני או אס רצתה להנשא ממאנת צבעל ותנשא לאלתר דתו לא ממאנת לביט שמאי דנשואה היא:

מתני' אין מעשה קטנה אלא כמפוסה. דקתני בת ישראל לכהן אחי

לא תאכל כו' דכתיב שלא נשאת דמי: **כל עכבה כו'.** כל מה שהיא מעוכבת אצלו צשצילו כאילו היא אשתו ובגמרא [קת]. מפרש מה היא: **גמ'** אחי

א) [לעיל ב:], ב) [לעיל יג, ט] לעיל יג, א) [לעיל יג, יג], ב) [ג"ז שם], ב) [לעיל יג, א] לעיל קא: סנהדרין ב, א) [לעיל יג, א] [לעיל קא: ע"ש דאיתא צבמי ב"ד מומחיס], ב) [לעיל קא: איתא בר יוסין, ט] ג"ז שם, א) [לעיל קא: איתא, א] [לעיל קא: א] גירסת ר"ף ור"ש א) [לעיל קא: א] לעיל פט: [לקמן קת]. כמובות קת, ט) [פ"ז ה"ג].

הגהות הב"ח

א) גמ' איתקרא לה לטוליה: ב) שם במשנה ר' אליעזר אומר: א) רש"י ד"ה כל שפולה וכו' שאין זו צרת הבת: ד) ר"ה דמי רמי וכו' דעקרתניהו לנשואין:

מוסף רש"י

ובל היכולה למאן. כגון שהערוה קטנה ויכולה למאן ולא מיאנה ומת אחיו, הואיל וקידושיה אינה אלא מדרבנן וזיקת נפילה מדרבנן אינה פוסלת צרתה מן החליצה ולהחייב אסורה דמפוסה טעמא צמדה צמדה צמדה ערוה (לעיל א). ואמאי תמאן השתא. תמאן הערוה השתא ותאמר אי אפשי בקדושין שקדשתי אחי ואחי וצבלי המת ותעקור קידושין האשוישם ומיחייב צרתה (לעיל א). צרת ערוה שאני. רבנן גזרו שלא תמאן לכוין צמדה דלא לזלויל צמדה ערוה דלמא אחי למישרי (שם). מיאנה בבעל מותרת לאביו. מיאנה כלתו צבעלה מותרת לחמיה דעקרתה לנישואיה והיא כמפוסה צו ומותרת לו, אכל מת צנו, צעלה האשון ומיאה צמדה יבס, אע"ג דנשואין קמאי עקרא, אסורה לאביו (שם ובניין לעיל יב). אלמא בשעת נפילה נראית ככלתה. משעה שפלה להחייב ומקשה ליבס מתמת נישואין הראשונים נראים גמורים למיחייב אשת המת ולתנו על זה, הכי נמי. צמדה ערוה, משעת נפילה. שמוקפה הבת ליבס והוצרכה למאן צו מתמת קידושי ראשון, נראים נישואים גמורים למיחייב אשת המת ולצמדה צרת הבת ואי שרית ליה אחי למישרי צרת הבת צעלמא (לעיל יג, ובניין לעיל יב). והמיואנון בשלשה. דכל דקתון רבנן קעין דאורייתא תקון, ומיאוני דרבנן דמלאוסיא אפילו מיאון לא צביא דאין קדושי קטנה כלום אלא אס כן קדשה אביה, דכתיב את צחי נחמי לאיש הוה (סנהדרין ב).